Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN LA VELLESA

Coordinació: CARNES VENDRELL, ANNA

Any acadèmic 2022-23

AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSI... 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA EN LA VELLESA
Codi	14553
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6
Tipus d'activitat, crèdits i grups	

Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
Nombre de crèdits	1.8	4.2
Nombre de grups	1	1

Coordinació	CARNES VENDRELL, ANNA
Departament/s	PSICOLOGIA
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català

AVALUACIÓ, DIAGNÒSTIC I INTERVENCIÓ PSI... 2022-23

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARNES VENDRELL, ANNA	anna.carnes@udl.cat	3	
MONTANERA FIGUERA, ROGER	roger.montanera@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Analitzar les característiques de l'envelliment en les diferents dimensions (física, psicològica, social i cognitiva)
2. Conèixer i saber identificar les principals alteracions anímiques i del son en persones gran
3. Disposar d'eines per a l'acompanyament psicològic en els processos de pèrdua
4. Conèixer i diferenciar els diferents tipus de demències
5. Dissenyar programes d'intervenció cognitiva per a persones amb deteriorament cognitiu lleu i/o demència
6. Dissenyar programes de formació adreçats al cuidador/a de persones grans en situació de dependència, així com programes de suport psicològic als cuidadors informals

Competències

- Descripció i anàlisi dels processos de desenvolupament i canvi en les persones grans
- Identificació dels condicionants de salut i malaltia en la gent gran
- Anàlisi i interpretació dels resultats de l'avaluació psicològica en persones grans
- Anàlisi i interpretació dels resultats de l'avaluació neuropsicològica en persones grans
- Disseny de programes d'intervenció per a persones grans amb deteriorament cognitiu lleu i/o demència
- Disseny de programes adreçats a cuidadors informals
- Aplicació crítica i reflexiva dels coneixements i habilitats adquirits en casos pràctics

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. L'envelliment de la població: característiques de l'envelliment físic, psicològic, social i cognitiu. Diferències entre l'envelliment normal i patològic. Valoració geriàtrica integral
2. Atenció centrada en la persona i qualitat de vida
3. Trastorns de l'estat d'ànim en persones grans
4. Trastorns del son i de l'alimentació en persones grans
5. La sexualitat i afectivitat en persones grans
6. El maltractament: el bon tracte com a prevenció de les males pràctiques en l'atenció a la gent gran
7. Acompanyament en el procés de dol de les persones grans i afrontament de la pròpia mort
8. Estimulació multisensorial
9. El deteriorament cognitiu lleu i les demències: concepte, classificació i avaluació neuropsicològica en demències
10. Característiques de les principals demències: malaltia d'Alzheimer, demència fronto-temporal, demència per Cossos de Lewy, demència vascular, demència associada a Parkinson, i demència per consum d'alcohol
11. Intervenció neuropsicològica en persones amb deteriorament cognitiu lleu i/o demència

12. Suport psicològic al cuidador informal de persones amb demència i/o situació de dependència
13. Aspectes ètics i legals

Eixos metodològics de l'assignatura

Presentació de continguts per part del docent, anàlisi i discussió de casos pràctics, realització i anàlisi d'entrevistes i proves d'avaluació en persones grans.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura es desenvoluparà en 12 setmanes lectives, amb una dedicació de 5 hores a la setmana, distribuïdes de la següent manera:

DILLUNS 15 a 17:30h presencial

DIJOUS 15 a 17:30h virtual/online

Sistema d'avaluació

L'avaluació continua constarà de quatre evidències:

1. Un examen final individual (25% de la nota final) temes 1 al 7
2. Un examen final individual (25% de la nota final) temes 8 al 12
3. Presentació de les 4 activitats pràctiques (10% cadascuna) realitzades a classe durant el semestre.
4. Assistència a un mínim del 80% de les classes (10% de la nota final)

La nota final és la suma de la nota de les quatre evidències. Cal un mínim de 5 punts per superar l'assignatura.

Per poder fer la suma de la nota de les quatre evidències, cal que l'alumne hagi fet/presentat com a mínim 3 de les 4 activitats pràctiques realitzades durant el semestre (punt 3) i que la suma de les dues proves finals (punt 1 i 2) estigui aprovada.

Els criteris i dates d'avaluació es proporcionaran a l'inici de l'assignatura.

L'avaluació única constarà de tres evidències:

L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la

modalitat d'avaluació única. Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals.

L'avaluació única constarà de tres evidències d'avaluació:

1. Un examen final individual (50% de la nota final) temes 1 al 7
2. Treball final (50% de la nota final) temes 8 al 12

La nota final és la suma de la nota de les dos evidències. Cal un mínim de 5 punts per superar l'assignatura.

Per poder fer la suma de la nota de les dues evidències, cal que l'alumne aprovi la prova final i que presenti el treball final. Així, un alumne que no obtingui un 5 o superior a l'examen final no podrà sumar els punts del treball final.

Els criteris i dates d'avaluació es proporcionaran a l'inici de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

- M. Arellano Pérez, M. Garreta Burriel y AM. Cervera Alemany (2006). Negligencia, abuso y maltrato. En Sociedad Española de Geriatría y Gerontología. *Tratado de Geriatría para residentes*.
- C. Boix Gras, J Lopez-Torres Hidalgo, Y. David García, J. Tellez Lapeira, A. Villena Ferrer e I. Párraga Martínez (2009). Trastornos del sueño y condiciones ambientales en mayores de 65 años. *Atención primaria*, 41(10):564–569.
- O. Bruna, J. Subirana y S. Signo (2012). Corteza prefrontal, funciones ejecutivas y envejecimiento normal. En J. Tirapu Ustárroz, A. García Molina, M. Ríos Lago y A. Ardila Ardila. *Neuropsicología de la corteza prefrontal y las funciones ejecutivas*. Barcelona: Viguera.
- D. Casado (2011). *Afrontar la discapacidad, el envejecimiento y la dependencia*. Madrid: CCS.
- M. Celdrán (2013). La violencia hacia la mujer mayor: revisión bibliogràfica. *Papeles del psicólogo*, 34(1): 57-64.
- J. Deus Yela, J. Deví Bastida y M. del P. Sáinz Pelayo (2018). *Neuropsicología de la enfermedad de Alzheimer*. Madrid: Síntesis
- Fernández-Ballesteros, R. (2009). *Envejecimiento activo: contribuciones de la psicología*. Madrid: Pirámide.
- A. Freixas-Farré y B. Luque-Salas (2014). La sexualidad de las mujeres mayores. Perspectiva evolutiva y psicosocial. *Anuario de Psicología*, 44(2): 213-228.
- MA. Escobar Bravo, T. Botigué Satorra, P. Jürschik Giménez, C. Nuin Orrio y J. Blanco Blanco (2013).Sintomatología depresiva en ancianos. La influencia del género. *Revista Española de Geriatría y Gerontología*, 48(2):59–64
- A. González Mestre, JLL. Piqué Sanchez y A. Vila Rull (2016). *L'atenció centrada en la persona en el model d'atenció integrada social i sanitària de Catalunya*. Generalitat de Catalunya.
- MA. Jurado, M. Mataró y R. Pueyo (2013). *Neuropsicología de las enfermedades neurodegenerativas*. Madrid: Síntesis.
- P. Hilarión. (2010). *Indicadors de qualitat: serveis residencials assistits per a gent gran*. Generalitat de Catalunya.
- G. Lubrini, E. Muñoz Marrón, JA. Periáñez Morales y M. Ríos-Lagos (2016). *Estimulación cognitiva y rehabilitación neuropsicológica*. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya.
- C. Pelegrín-Valero, J. Olivera-Pueyo y L. Castillo-Giménez (2011). Neuropsicología del deterioro cognitivo leve y de las demencias. En J. Tirapu Ustárroz, M. Ríos Lago y F. Maestú Unturbe. *Manual de Neuropsicología* 2ª edición. Barcelona: Viguera.
- JM. Ribera Casado (2015). Dignidad de la persona mayor. *Revista Española de Geriatría y Gerontología*, 50(4):195-199.
- J. Rodríguez Delgado (2013). Contenciones mecánicas en geriatría: propuestas técnicas y

recomendaciones de uso en el ámbito social. *Revista Española de Geriatría y Gerontología*, 48(4):185–189.

- M. Rosselli y M.B. Jurado (2012). Las funciones ejecutivas y el lóbulo frontal en el envejecimiento típico y atípico. En J. Tirapu Ustárroz, A. García Molina, M. Ríos Lago y A. Ardila Ardila. *Neuropsicología de la corteza prefrontal y las funciones ejecutivas*. Barcelona: Viguera.
- AC. Sanjoaquín Romero, E. Fernández Arín, MP. Mesa Lampré y E. García-Arilla Calvo (2006). Valoración geriátrica integral. En Sociedad Española de Geriatría y Gerontología. *Tratado de Geriatría para residentes*.
- J.P. Serrano Selva, J.M. Latorre Postigo y J. Montañes Rodríguez (2005). Terapia sobre revisión de vida basada en la recuperación de recuerdos autobiográficos específicos en ancianos que presentan síntomas depresivos. *Revista de Geriatría y Gerontología*, 40(4):228-35.
- F. Villar y R. Serrat (2017). Hable con ellos: cuidados narrativos en el marco de una atención centrada en la persona. *Revista de Geriatría y Gerontología*, 54(4): 216-222.
- *Protocol marc i orientacions d'actuació contra els maltractaments a les persones grans* (2012). Generalitat de Catalunya.
- Comité de Bioètica de Catalunya (2010). *Recomanacions als professionals sanitaris per a l'atenció de malalts al final de la vida*. Generalitat de Catalunya.